

Załącznik do uchwały Nr .....

Rady Gminy Aleksandrów Kujawski

z dnia.....2018 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY ALEKSANDRÓW KUJAWSKI NA LATA 2018 - 2020

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Aleksandrów Kujawski na lata 2018-2020 został utworzony w oparciu o art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 998 ze zm.). Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Kujawskim realizuje zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej należące do właściwości gminy od 2012 r.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy zadania, do których należą:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - 1) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - 2) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - 3) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. finansowanie:
  - 1) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - 2) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
5. współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej po dniu 31 grudnia 2011 r. odpowiednio:
  - 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
  - 2) 30% w drugim roku pobytu w pieczy zastępczej,
  - 3) 50% w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Od 1 stycznia 2017 r., z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” poszerzył się zakres działań asystenta rodziny. Powierzono mu funkcję koordynatora kompleksowego wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także wsparcia rodzin dzieci, u których zostały zdiagnozowane „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”.

Rodzina jest podstawową komórką życia społecznego, której inne grupy społeczne nie są w stanie zastąpić. Jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To ona kształtuje osobowość człowieka, jego system wartości, poglądy, styl życia. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań zapobiegających jej dezintegracji. Problemy

w takich rodzinach często są złożone, mają charakter wielopokoleniowego procesu, który ciężko rodzinie przerwać własnymi siłami. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, bezrobocie czy ubóstwo to niektóre problemy powodujące narastanie konfliktów, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, niewydolność wychowawczą. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Dlatego ważne jest wspieranie rodziny, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Ponadto, praca z rodziną powinna być podejmowana możliwie jak najwcześniej. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej nie oznacza rozwiązania problemu rodziny. Z uwagi na więzi emocjonalne dziecka z rodziną i środowiskiem konieczne jest motywowanie rodziców i opiekunów do zmian oraz praca prowadząca do stworzenia prawidłowych warunków rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej i jego powrót do domu. Praca z rodziną powinna być połączona ze wsparciem z otoczenia tej rodziny oraz aktywnością własną ze strony rodziny.

Pracownicy socjalni, asystenci rodziny mają za zadanie wspieranie i wspomaganie, a nie zastępowanie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Mają za zadanie ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Termin „asystent” został wprowadzony od słowa „asysta”, które jest określeniem na osobę towarzyszącą komuś, współobecną, pomagającą, będącą w pogotowiu. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składający się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców, dzieci, czemu służy indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. Asystent rodziny nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków jak i również w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzone efekty.

Praca asystenta ma za zadanie dać wsparcie psychiczne, oparcie osobowe. Ma nieść przekonanie, że w kryzysie, w jakim znalazła się ta osoba, nie pozostaje sama, ale jest ktoś kto pomoże poszukać zasobów w nim samym i otoczeniu niezbędnych do pokonania trudności, Asystenta i rodzinę, której towarzyszy musi łączyć wspólny cel, muszą współpracować na każdym etapie „wspólnego wędrowania”. Współpraca to działanie osób, których łączy wspólny cel, choć każda z nich może mieć inne kompetencje i zadania.

Program wspierania rodziny dla Gminy Aleksandrów Kujawski na lata 2018-2020 opracowany został w oparciu o założenia Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku. Zapisy przytoczonej Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizuje w Gminie Aleksandrów Kujawski Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Kujawskim (GOPS).

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020 jest utworzenie systemu wsparcia dzieci oraz wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie jako podstawowej komórce społecznej, przede wszystkim w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Program będzie miał zatem charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny, w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji.

Podstawa prawna Programu

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.2018r. poz. 998 ze zm.);
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U.2017r. poz. 1769 ze zm.);
3. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”(Dz.U. z 2016r. poz. 1860 ze zm.);

4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U.2015r. poz.1390 ze zm.);
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2016r. poz.487 ze zm.);
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2018r. poz.1030);

II. DIAGNOZA

Jak wynika z danych Urzędu Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. obszar Gminy Aleksandrów Kujawski zamieszkuje 11.798 mieszkańców, wśród których: 5.978 stanowią kobiety, natomiast 5.879 mężczyźni. (dane uzyskane z Ewidencji Ludności Wydział Spraw Obywatelskich i Polityki Społecznej Urzędu Gminy Aleksandrów Kujawski). Do szkół i przedszkoli na terenie naszej gminy uczęszcza łącznie 1171 uczniów, w tym 674 dzieci uczęszcza do szkół podstawowych, 155 do gimnazjów oraz 342 dzieci uczęszcza do oddziałów przedszkolnych.(dane uzyskane od Gminnego Zespołu Obsługi Szkół w Aleksandrowie Kujawskim).

W 2017 roku z różnych form świadczeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Kujawskim skorzystało łącznie 601 rodzin/gospodarstw jednoosobowych. tj.1.636 osób (dane z MPIPS-03 za 2017 rok). Wśród tych środowisk jest: 72 rodziny z jednym dzieckiem, 87 rodzin z dwojgiem dzieci, 48 z trojgiem dzieci, 17 z czworgiem dzieci, 5 z pięciorgiem dzieci, 4 z sześciorgiem dzieci, 2 z siedmiorgiem dzieci i 1 rodzina z dziewięciorgiem dzieci, 215 środowisk to gospodarstwa jednoosobowe, 87 to rodziny niepełne natomiast 37 to rodziny dwuosobowe bezdzietne. Wiele z rodzin w Gminie Aleksandrów Kujawski korzystających ze wsparcia systemu pomocy społecznej wykazuje przejawy bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Jedną z form pracy z tymi rodzinami jest asystentura rodzinna. Jest to forma wsparcia wprowadzona ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 roku. Jednocześnie Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej ogłosiło program na dofinansowanie zadań własnych gminy, w szczególności na pokrycie części wydatków związanych z powołaniem asystentów rodziny. Program jest finansowany dotacją celową z budżetu państwa. Od początku obowiązywania ustawy GOPS zatrudnia asystentów rodziny korzystając ze środków z w/w programu rządowego. Ponadto w latach 2012-2013 jednego asystenta zatrudniano także w ramach realizowanego projektu systemowego POKL ze środków EFS.

Na przestrzeni ostatnich 6 lat tj. 2012 - 2017 asystenturą objętych było łącznie 106 rodzin (łącznie 212 dzieci). Asystenci kierowani byli do pracy w rodzinach przez kierownika GOPS na wniosek pracowników socjalnych, jedna rodzina zobligowana została do współpracy z asystentem rodziny na mocy postanowienia sądu rodzinnego. W roku 2012 GOPS zatrudniał dwóch asystentów rodziny, w latach kolejnych zatrudnienie zwiększono do 5 osób. Pierwotna wersja ustawy mówiła, że liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 20 (art.15 ust.4 w/w ustawy). Od lipca 2014 roku liczba tych rodzin nie może przekroczyć 15.

Informacja z realizacji zadania z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej w latach 2012 - 2017

rok	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny	liczba dzieci w rodzinie	Liczba dzieci umieszczonych w danym roku w pieczy zastępczej	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej – łącznie	Liczba dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej	Dzieci pozostające w pieczy	Dzieci adoptowane	usamodzielnieni	Koszt utrzymania dzieci w pieczy zastępczej
2012	13+8 POKL	63	4	4 (1 rodzina)	4	0	0	0	716,44
2013	60 +9 POKL	179	8	8 (6 rodzin)	1	6	1	0	5.724,77
2014	62	161	7	13 (7 rodzin)	5	7	1	0	20.282,66
2015	65	140	2	9 (6 rodzin)	1	8	0	0	25.710,16
2016	36	111	3	11 (9 rodzin)	0	7	2	2	42.226,23
2017	40	95	7	14 (12 rodzin)	1	12	0	1	38.032,75
Razem			31 (dwoje dzieci dwukrotnie umieszczone)		12	-----	4	3	132.693,01

Jak wynika z analizy realizowanego przez GOPS zadania z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej w latach 2012 - 2017 w pieczy zastępczej umieszczonych zostało 31 dzieci z terenu Gminy Aleksandrów Kujawski, (2 dzieci było umieszczonych w pieczy dwukrotnie w tym okresie), w tym 19 dzieci umieszczonych było na wniosek GOPS, 3 dzieci zostały umieszczone w pieczy za wniosek kuratora sądowego, w przypadku 2 dzieci matki zrzekły się praw rodzicielskich po porodzie, 2 dzieci zostało umieszczonych w pieczy automatycznie z powodu śmierci jedyne go opiekuna prawnego – matki lub ojca, 1 dziecko pozostaje od urodzenia pod opieką rodziny zastępczej spokrewnionej (dziadkowie) z powodu pozbawienia matki praw rodzicielskich, natomiast ojciec założył nową rodzinę, 2 dzieci umieszczono w pieczy z powodu złej sytuacji rodzinnej tj. konflikty z rodzicami, złe warunki mieszkaniowe, w tym przypadku dzieci z własnej woli chciały opuścić dom rodzinny - wychowuje ich najbliższa rodzina (babcia, ciocia). 1 dziecko urodzone przez nieletnią wychowującą się w rodzinnym domu dziecka, zostało umieszczone wraz z matką w rodzinie zastępczej zawodowej, 1 dziecko z niepełnosprawnością przebywające wcześniej w domu pomocy społecznej dla dzieci niepełnosprawnych zostało umieszczone w rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej. W analizowanym okresie 2012 – 2017 do rodziny biologicznej powróciło 12 dzieci, 4 zostało adoptowanych, 3 osiągnęło pełnoletność natomiast 12 dzieci nadal pozostaje w pieczy.

Aktualnie w roku 2018 w ośrodku zatrudnionych jest 3 asystentów rodziny, którzy obejmują wsparciem 37 rodzin (67 dzieci), w tym 4 nowe rodziny, z którymi asystent rozpoczął pracę w bieżącym roku. Są to rodziny dysfunkcyjne, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych. Rodziny te wymagają wsparcia w znacznie szerszym wymiarze aniżeli pomoc oferowana w ramach pracy socjalnej.

W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka odpowiednio: 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku i 50 % w trzecim roku i następnych latach pobytu w pieczy zastępczej. Obecnie w 2018 roku w pieczy zastępczej przebywa 14 ro dzieci (stan na 30.04.2018r). Za 4 dzieci gmina ponosi wydatki w wysokości 50 %, za 1 dziecko w wysokości 30%, za 9 dzieci w wysokości 10%.

Do zadań własnych gminy określonych w art.176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Program ten ma na celu zapewnienie każdemu dziecku prawa do stabilnego, trwałego i rodzinnego środowiska wychowawczego. Zakłada się, że realizacja Programu spowoduje zminimalizowanie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej oraz umożliwi im powrót do rodzin biologicznych. Zadania ujęte w programie zmierzają w kierunku wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych celem przywrócenia rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania ról społecznych. Realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny sprowadza się do zapewnienia rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa. Proponowane działania mają za zadanie wesprzeć rodzinę dysfunkcyjną w wypełnianiu jej podstawowych funkcji wykorzystując w pierwszej kolejności zasoby i możliwości własne rodziny.

III. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodziny na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski

W strukturach lokalnych działa:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Kujawskim,
2. Komenda Powiatowa Policji w Aleksandrowie Kujawskim,
3. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Aleksandrowie Kujawskim,
4. Urząd Gminy w Aleksandrowie Kujawskim,
5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Aleksandrowie Kujawskim,
6. Kuratorzy Sądowi,
7. Służba zdrowia – szpital, przychodnie rodzinne, itp.
8. Szkoły Podstawowe w gminie Aleksandrów Kujawski,
9. PCPR Aleksandrów Kujawski.

IV. CELE PROGRAMU

Cel główny:

Celem głównym programu jest skuteczny system opieki nad dzieckiem i rodziną sprzyjający właściwemu jej rozwojowi w Gminie Aleksandrów Kujawski.

Cele szczegółowe:

1. stwarzanie efektywnego systemu wsparcia rodziny w prawidłowym wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
2. pozostawienie dzieci i młodzieży w środowisku zamieszkania,
3. współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi na rzecz dziecka i rodzin,
4. wzmacnianie roli i funkcji rodziny,
5. podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
6. podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej,

Działania dotyczące celów :

1. Prowadzenie pogłębionej pracy socjalnej z rodziną na podstawie kontraktu socjalnego oraz wsparcie finansowe tych rodzin w ramach możliwości przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej.

2. Diagnoza deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, deficytów osobowościowych członków rodziny, zaniechań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym,

3. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych asystentów rodzin, pracowników socjalnych.

4. Ułatwianie dostępu do innych usług społecznych takich jak terapia odwykowa, terapia rodzin, terapia dla sprawców przemocy i innych w miarę potrzeb wynikających z planu pracy z rodziną.

5. Pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowywaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej, przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin, poprzez wsparcie asystenta rodziny.

6. Zapewnienie rodzinom dostępu do poradnictwa prawnego, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego,

7. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny, do którego obowiązków należy:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,

- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny Kierownikowi GOPS,
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach,
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,

8. Działania podejmowane przez instytucje wymienione w części III na rzecz rodziny:

- 1) motywowanie członków rodziny do podjęcia działań na rzecz ograniczenia, bądź niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień – współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktem Konsultacyjnym, podjęcie terapii dla sprawców przemocy – współpraca z Policją i Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy, itp.
- 2) udzielanie informacji na temat choroby alkoholowej, placówek leczenia odwykowego i innych instytucji udzielających specjalistycznej pomocy,
- 3) motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego,
- 4) motywowanie członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia terapii w zależności od rozpoznanych potrzeb,
- 5) podejmowanie działań zmierzających do ustalenia, czy osoba uzależniona od alkoholu stosuje przemoc wobec członków rodziny,
- 6) podejmowanie interwencji w przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie,
- 7) kierowanie na badania do biegłych sądowych (lekarz psychiatra i psycholog) osób uzależnionych od alkoholu,
- 8) udzielanie klientom porad prawnych i reprezentowanie ich przed sądem w sprawach o zobowiązanie do leczenia odwykowego lub o stosowanie przemocy w rodzinie.

V. Zakładane rezultaty realizacji programu:

1. wzrost umiejętności opiekuńczo- wychowawczych w rodzinach,
2. poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
3. zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej,
4. wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
5. umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
6. rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

VI. Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Aleksandrów Kujawski oraz budżetu państwa (programy rządowe).

VII. Monitorowanie Programu

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Kujawskim będzie co roku do 31 marca każdego roku przedstawiał Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji programu.

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie sprzyjających warunków do poprawy funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dezintegracji rodzin i promowanie rodzinnego stylu życia. Adresatami niniejszego Programu są rodziny dysfunkcyjne, korzystające z pomocy społecznej, ale również te, które dopiero wchodzą do systemu pomocy społecznej. Przede wszystkim chodzi o to, by w przyszłości uniknąć konieczności umieszczania dzieci w pieczy zastępczej. Najczęstsze problemy występujące w tych rodzinach to: ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, bezrobocie,

niepełnosprawność lub długotrwała choroba, ale głównie alkoholizm czy przemoc. Należy nadmienić, że powodzenie realizacji Programu w dużym stopniu uzależnione będzie od współpracy wszystkich służb działających na rzecz dziecka i rodziny. Od zintegrowania działań zależeć bowiem będzie zminimalizowanie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej. Współdziałanie wszystkich instytucji, a przede wszystkim chęć zmiany w rodzinach dysfunkcyjnych, może zapewnić dzieciom pozostanie w rodzinach naturalnych, w których dzieci powinny mieć prawo się rozwijać i wychowywać.